

Colecția *Restituiri*. Poezie este coordonată de Livia Iacob.

Editor: *Vasile Burlui*

Redactor: *Livia Iacob*

Tehnoredactor: *Cornel Dulceanu*

Design copertă: *Ionuț Broșțianu*

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
TOPÎRCEANU, GEORGE

Migdale amare / George Topîrceanu;

ed. îngrij. de Livia Iacob.

- Iași: Cartea Românească Educațional, 2019

ISBN 978-606-9088-03-6

I. Iacob, Livia (ed.)

821.135.1

Grupul Editorial Cartea Românească Educațional
Copyright © Editura Cartea Românească Educațional, 2019
www.librariacartearomaneasca.ro/ecredu.ro

Prefață

George TOPÎRCEANU

Migdale amare

Ediție îngrijită de
Livia IACOB

Cartea Românească
EDUCAȚIONAL

Ce? Ai ucis pe cineva?

O, dimpotrivă,

Nu ai alură ofensivă...

Ce-or fi avut cu dumneata?

Că ziua-ți oblongești odaia,

Nici nu te-auzi, nici nu te vezi,

Și-n toate nopțile veghezi

Ca cucuvaia.

Încât ne speriem acum

Când îți zărim pe stradă mutra,

De parcă ne-ntâlnim pe drum

Cu Brahmaputra!

Ci mulțumește-te încalte

C-un singur hap.

Căci omului îi vin și alte

Nenorociri mai mari pe cap.

Ce-ai zice dacă, bunăoară,

Într-o privință,

Te vor distinge-a doua oară

Cu „Bărbăție și credință”?...

1913

CUPRINS

Prefață.....	5
Călimara	8
Cioara	10
Fum.....	14
Aeroplanul.....	16
Sonet estival	17
Albumul.....	18
Sonete pluvioase.....	19
La vânătoare	21
I. Decorul	21
II. Un iepure	22
III. Masa.....	24
VI. La întoarcere	27
Octombrie.....	28
Noiembrie.....	30
Fantezie de toamnă.....	32
Primăvară	34
Un duel	36
Balada corbilor	39
Singur	41
În jurul unui divorț	43
Dedicație.....	49
Gelozie	50
Populară.....	51
Toamna în parc.....	52
Balada unei stele mici.....	53
În Iași.....	56
Expunere de motive.....	57
Cocostârcul albastru	59
Poetul.....	61
Scrisoare	62
Ripostă.....	67
Bene Merenti	69

Călimara

Mi-ai dăruit, frumoasă doamnă, o călimară
 de argint
 Cu două guri întunecate, ca două porți de labirint,
 Prin care gândurile mele s-or afunda neștiutoare
 Si-adesea n-or găsi ieșire din bezna umedă,
 la soare.
 Cu două guri ca de fântână, din care ultimul
 meu vis,
 Scafandru mic, privind cu spaimă spre fundul
 negrului abis,
 Va încerca, zadarnic poate, s-adune înșirată-n
 salbe
 Recolta de mărgăritare a viitoarelor nopți albe.
 În călimara asta nouă roiesc ca fluturii imagini
 Ce vor cădea cândva, inerte, pe câmpul alb
 al unei pagini,
 Închipuiri neplăsmuite și gânduri negândite încă
 Prin care stropul de cerneală le-nchide-n
 noaptea lui adâncă;
 Cuvinte șterse peste-o clipă, fantome de idei
 defuncte,
 O ploaie miniaturală de-acente, virgule și puncte –
 Și-acele negre arabescuri pe care-o vagă fantezie
 Sau numai mâna mea distrată le zugrăvește
 pe hârtie.

În ea, tăcute și smerite stau viitoarele regrete,
 Alături de bilanțul zilei și de adresa unei fete;
 Scrisoarea de condoleanțe pe care, poate,
 o voi scrie
 Unui amic în doliu după vreo rudă care-i încă vie;
 O epigramă inedită; figura unui tip ridicol,
 Pe care nu-l cunoaștem încă; un titlu mare
 de articol
 Asupra unei chestii care va fi de actualitate,
 Cu siguranță, peste-o lună sau peste-un an
 și jumătate, –
 Și toate cifrele arabe stau, de la 1 până la 9,
 Amestecate și stupide, în călimara asta nouă...
 În cupa ei de întuneric dorm viitorul și prezentul,
 Cuvintele prin care, poate, îmi voi începe
 testamentul;
 O poliță abia schițată, un madrigal, o amintire
 A unei clipe viitoare, – sau o poemă de iubire
 Pe care voi ceti-o, poate, atras de noaptea lor bizară
 În ochii tăi cei mari și negri ca două guri
 de călimară...

1911

Cioara

Câmpul alb, ca un cearșaf,
Până-n zări se desfășoară...
Sus, pe-un stâlp de telegraf,
S-a oprit din zbor o cioară,

Nemișcată-n vârful de par
Ca o acvilă pe-un soclu,
Oacheșă ca un hornar
Și macabră ca un cioclu;

Neagră ca un as de pică,
Subt nemărginitul cer;
Singuratică și mică
Cât o boabă de piper;

Gârbovă ca o feștilă
Într-un cap de lumânare;
Ca o mutră imobilă
De harap cu nasul mare,

Dar sinistră și pârlită
De la coadă până-n plisc,
Ca o pajură trăsniță
Într-un vârful de obelisc;

Încrustată-n atmosferă
Ca un ou de ciocolată,
Amărâtă și stingheră
Ca o puțină afumată,

Cu alura interlopă
Ca un muzicant în frac,
Cuvioasă ca un popă
Și smolită ca un drac,

Demnă, ca un om celebru;
Mistică și fără chef
Ca un basorelief
De pe-un monument funebru;

Incomodă-n soare, ca
Un gunoi în ochi; nefastă
Ca un *chibiț* ce-ți stă-n coastă
La un joc de bacarac;

Suspendată ca o notă
Pe un portativ gigant;
Slută, ca o hotentotă
Părăsită de amant;

Mică-n mijlocul naturii
Ca un fir de praf de pușcă;
Neagră cum e cerul gurii
La un câine care mușcă;

Cruntă ca o vânătaie
Cauzată-n *match* de box;
Ca un bulgăre de cox
Care-a stat o noapte-n ploaie;

Resemnată, ca-n vitrină
O reclamă pentru vulg,
Și ușoară ca un fulg
De funingine-n lumină;

Tristă ca un crep de doliu
În văzduhul diafan, -
Ca un punct aerian
Pe-al zăpezii alb orgoliu;

Stranie ca un ponos
Al priveliștii de cretă;
Solitară și cochetă
Ca un cuc de abanos;

Neagră, ca o muscă-n lapte,
Și fantastică-n contur,
Ca un miez adânc de noapte
Cu lumină împrejur;

Fină ca o acadea
De țigii topit la soare;
Prinsă-n falduri de ninsoare
Ca un fiong de catifea;

Ireală, ca un duh
Cu penajul ei feeric, -
Ca o cupă de-ntuneric
Răsturnată în văzduh;

Gravă ca o rugăciune
Și posomorâtă ca o
Figurină de cărbune
Cu nuanțe de cacao;

Tragică, ca o emblemă
A obștescului sfârșit;
Sumbră ca o anatemă
Aruncată-n infinit;

Mută-n liniștea câmpiei
Ca un bloc de piatră arsă,
Ca un ghem de beznă toarsă
Din fuiorul veșniciei, -

Atârând de bolta goală
Ca un uger de catran
Unde pruncii lui Satan
Vin, plângând, să sugă smoală;

Piază-rea, ca un blestem
Azvârlit așa-ntr-o doară
Creatorului suprem, -
Si banală... ca o cioară!

1922

Fum

Vis albastru al Naturii!

Cum se-nalță-ncet din sfera

Pământeștilor combustii, spre azur,

Spre Infinit,

Cu podoabe ireale decorează atmosfera

Anunțând Nemărginirii opera unui chibrit.

Colonade fără număr leagă cerul cu pământul

Și-n ogeagurile albe stau înfipte...

Dar acum

Peste case, cu o mare de lumină, trece vântul

Spulberând arhitectura colonadelor de fum.

Din cădelniți și din pipe prin văzduh se întretaie

Fum albastru de tămâie

Cu fum galben de tutun,

Ori plutește-n trâmbe albe peste câmpuri de bătaie

Fumul sângelui și-al morții,

Fumul gurilor de tun...

Alteori, din mari dezastre izvorăște ca un fluviu,

Dar cu-aceeași nepăsare îl primește cerul trist:

Din incendiile Romei,

Din Stambul

Sau din Vezuviu,

Din altarele lui Buda sau din templele lui Crist.

Orientul își înalță fumul greu de mirodenii:
Visul pagodelor albe și-al fachirilor gângavi.
Miazănoapte, ceața deasă care-nchipuie vedenii,
Iar Apusul, fum de fabrici,
Jertfa turmelor de sclavi.

Sus, în spații reci, adună cataracte de zăpadă.
Lungi corăbii, la hotarul infinitului, străbat
Altitudini glaciale care-amestecă grămadă
Cu buhai de pe Negoii, aburii din Eufrat.

Sunt acolo scări înalte, străvezii ca

floarea spumii.

Dar cu ochii către ele, în zadar aștepti mereu

Să se clatine azurul din catapiteazma lumii

Și pe treptele de marmur să coboare

Dumnezeu...

Fum! Învăluie pământul ca să-l apere de soare.

Fum! Cu-ncetul ne cuprinde și ne strânge

ca un zid

Și ne-năbușe de veacuri în rotundă închisoare

Cu ferestre de lumină care nu se mai deschid.